

rum consilio apostolica sedes pollebat, istorum persecutione Christianitas dolebat. In omnibus his juvenulus rex noster, nulli prædecessorum suorum inferior, secundum virtutem a Deo sibi datam, sanctæ Romanæ Ecclesiæ et vobis summo pontifici, cum omnibus regni sui principibus adjutor optatesse fortissimus. Omne namque regnum divinitus sibi commissum ad Dei servitium suumque adjutorium unum vult et operatur. Unde et paco viget, et concordia gratulatur, atque ad vestram paternitatem, sicut patres sui se pertinere lætatur. Quod nos præfati Schlavi criminabantur, cum Ungaris fidem catholicam violasse, et per canem, seu lupum, aliasque nefandissimas et ethnicas res, sacramenta et pecam egisse, atque ut in Italiam transirent pecuniam dedisse, si vobis coram posito, ratio inter nos ageretur ante Deum, qui cuncta novit antequam fiant, et coram vobis qui vicem ejus apostolicam tenetis eorum falsitas manifestaretur, et innocentia nostra probaretur. Quia enim Christianis nostris longe a nobis positus semper imminebant, et persecutione nimia affligebant, donavimus illis nullius pretiosæ pecuniam substantiæ, sed tantum nostra linea vestimenta, quatenus aliquatenus eorum feritatem molliremus, et ab eorum persecutione quiesceremus. Talia namque, ut præscripsimus, juxta malitiam cordis sui argumentantes, et pontifices vestros [nostros] ad injuriam nostram incitantes, adeo, ut directa nobis epistola quasi ab apostolica sede, hæc omnia improperebant, et diversas injurias ingerebant, atque inter alia divino gladio feriendos dignos dicebant. Impletur enim in nobis quod quidam sapiens ait: *Justus tulit crimen iniqui*. Ipsi enim crimen quod nobis falso semel factum imposuerunt multis annis peregerunt. Ipsi Ungarorum non modicam multitudinem ad se sumpserunt, et more eorum capita suorum pseudochristianorum penitus detonderunt, et super nos Christianos immiserunt, atque ipsi supervenerunt, et alios captivos duxerunt alios occiderunt, alios ferina carcerum fame et siti perdidit, innumeros vero exsilio denutarunt et nobiles viros ac honestas mulieres in servitium redegerunt, ecclesias Dei incenderunt, et omnia ædificia deleverunt, ita ut in tota Pannonia nostra maxima provincia tantum una non appareat ecclesia, prout episcopi a vobis destinati, si fateri velint, enarrare

A possunt, quantos dies transierunt, et totam terram desolatam viderunt. Quando vero Ungaros Italiam intrasse comperimus, pacificare cum eisdem Schlavis teste Deo, multum desideravimus, promittentes eis propter Deum omnipotentem ad perfectum indulgere omnia mala contra nos nostrosque acta, et omnia reddere quæ de suis nostros constaret habere, quatenus ex illis securos nos redderent, et tandiu spatium darent, quandiu Longobardiam nobis intrare et res sancti Petri defendere, populumque Christianum divino adjutorio redimere liceret. Et nec ipsum ab eis obtinere potuimus, ut post tanta maleficia haberent beneficia; et sunt falsi accusatores, qui semper fuere Christianorum persecutores. Si quis in toto mundo aliorum nos oberrasse et justitiæ restitisse probare conetur, veniat præsens, et eum ludificasse, nosque de hac re sentietis purissimos esse. Idcirco singli omnesque admonendo precamur, ne ullo modo alicui falso de nobis aliquam suspicionem referenti creduli sitis, antequam oportunitas exigat, ut hujus rei gratia missus de vestra celsitudine nobis, aut a nostra parvitate directus appareat vobis. Communis gemitus et generalis dolor angustat quos Germania et tota tenet Norica, quod unitas Ecclesiæ dividitur scissura. Est enim, ut præmisimus, unus episcopatus in quinque divisus, ideo si quid fraus maligni [al., maligna. HARD.] Schlavorum celliditate adduxerat, justitia vertat. Vosque virtute ex alto induti, et apostolica potestate armati, juxta prophetam: *Quod fractum est alligate, quod infirmum consolidate, quod abjectum reducite*: ut deinceps populus, et fidei integritate gratuletur, et sancta Ecclesia tranquille devotione lætetur.

Theotmarus indignus archiepiscopus, et apostolicarum rerum procurator promptissimus. Pecuniam vestro juri debitam, propter infestam paganorum sævitiam, nec per me poteram, nec per alios transmittere; sed quia Dei gratia liberata est Italia, quanto citius potero, vobis transmittam. Precatur nostra humilitas ut dignetur vestra sublimitas respondere per singula transmissa cum epistola.

Alme pater mundi dignus pro nomine Petri,
 Nomine quem sequeris, utinam virtute sequaris,
 Sisque tuis famulis protector verus, et impos,
 Commendens Domino, celo qui præsidet alto.

JOANNIS PAPÆ IX

CANON DE ELECTIONE PAPÆ IX.

(Apud Pertz., Monum., Germ. hist.)

Quia sancta Romana Ecclesia, cui Deo auctore præsidemus, plurimas patitur violentias pontifice pbeunte, quia absque imperatoris notitia et suorum

legatorum præsentia pontificis sit consecratio, nec canonico ritu et consuetudine ab imperatore directi intersunt nuntii, qui violentiam et scandala in ejus

consecratione non permittant fieri, volumus id ut deinceps abdicetur, et constituendus pontifex convenientibus episcopis et universo clero eligatur, expetente senatu et populo, qui ordinandus est, et sic in conspectu omnium celeberrime electus ab omnibus, presentibus legatis imperialibus, conse-

cretur; nullusque sine periculo juramentum vel promissiones aliquas nova adinventione ab eo audeat extorquere, nisi quæ antiqua exigit consuetudo, ne Ecclesia scandalizetur vel imperatoris honorificentia minuat.

JOANNIS PAPÆ IX

PRÆLOCUTIO IN CONCILIO RAVENNATE.

(Apud Mansi, Conciliorum tom. XVIII.)

Prælocutio pontificis.

Quia, divina inspirante misericordia, vestra nobiscum convenit fraternitas, ut nutu sancti Spiritus, qui suis nunquam deest fidelibus, communi omnium vestrum consultu, fratres charissimi, ea quæ necessaria sanctæ Dei Ecclesiæ prævidimus, una cum spirituali filio nostro, gloriosissimo videlicet imperatore Lamberto, et vestro sancto collegio, et quæ nocivo surculo pullulare conabantur in agro sanctæ Ecclesiæ, canonico sarculo eradicare studeamus, quæ capitulatim annotata sunt, si omnibus placent, in conspectu omnium legantur, examinentur, et examinata manibus omnium pro futura memoria roborentur, ne ulli unquam sine status sui periculo eadem violare liceat, sed rata et firma in perpe-

tuam consistent ad statum et munimem sanctæ Dei Ecclesiæ, ad salvationem omnium fidelium per Dei misericordiam.

Responsio.

Immensas Deo Salvatori nostro laudes referimus, qui talem vos præfecit Ecclesiæ ejus opportunitatem decernere, ut omne ab ea zizanium eradicare conemini, prout in hac S. synodo cunctis nationibus apertis declaratur indiciis. Capitula etiam quæ pro generali omnium cautela ad robur et munimem sanctæ Ecclesiæ conscripta sunt, si vestræ placet pietati, legantur, qualiter per ea omnes doceamur quæ observare, vel quæ cavere debeamus, ne in aliquo a regulis sanctorum Patrum, quod Deus avertat, deviare inveniamur.

ANNO DOMINI DCCCCV.

BENEDICTUS PAPA IV

NOTITIA HISTORICA.

(Apud Mansi, Conciliorum amplissima Collectio.)

Benedictus IV, natione Romanus, post interregnum unius diei subrogatus est Joanni IX anno Christi 905, tempore Lamberti imperatoris. Munificentissimus erga pauperes, viduas et orphanos, inter horum temporum pontifices tanquam sidus quoddam lucidum emicuit. Anno pontificatus sui tertio, qui

est Christi 907 ex hac vita migravit, sepultusque est apud Sanctum Petrum juxta aditum quo itur ad sanctum Gregorium: ubi et sepulcrum ejus exornatum fuit epitaphio, quod ex Manlio exscriptum habet Baronius prædicto loco.

BENEDICTI PAPÆ IV EPISTOLÆ.

EPISTOLA PRIMA.

AD GALLIARUM EPISCOPOS, PRINCIPES, etc.

Argrinum Lingonensem episcopum in Ecclesiæ suæ jura omnia restituit.

(Ex Conciliis Mansi.)

Benedictus episcopus, servus servorum Dei, reve-

rentissimis et sanctissimis confratribus nostris Galliarum archiepiscopis, episcopis, seu gloriosissimis regibus, ducibus, comitibus, sanctæ catholicæ et apostolicæ Ecclesiæ filiis atque fidelibus.

Quanta pietatis gratia, quantaque compassionis et condensationis sublimitate, sancta mater Romano